

ДИРЕКТИВА на Съвета 92/43/ЕИО
ОТ 21.05.1992 ЗА ЗАПАЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ И НА
ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ,

на основание Договора за създаване на Европейската Икономическа Общност, и, по-специално, член 130s от този договор,
на основание предложението на Комисията,
на основание становището на Европейския Парламент,
на основание становището на Икономическата и социалната комисия ,

Отчитайки, че както е установено в член 130g на Договора, основна цел от общ интерес за Общността са съхранението, защитата и подобряването на качеството на околната среда. Към това се отнася също и консервацията на природните местообитания, както и на дивата флора и фауна.

Отчитайки, че програмата за действие и политиката за околната среда на Европейската Общност (1987-1992) съдържа разпоредби относно съхранение на природата и природните ресурси.

Отчитайки, че главна цел на настоящата Директива е да съдейства за запазването на биологичното разнообразие, зачитайки икономическите, социалните, културните и регионалните изисквания, тази Директива допринася за общата цел на устойчивото развитие; отчитайки, че запазването на биологичното разнообразие може в определени случаи да изисква продължаването или също да способства за развитието на определени човешки дейности.

Отчитайки, че състоянието на природните местообитания в европейската територия на държавите-членки се влошава непрестанно, и че сериозно застрашени са все по-голям брой от различните видове диви видове; отчитайки, че тъй като застрашените местообитания и видове са част от природното наследство на общността и заплахата, на която са изложени, често преминава границите на отделните държави, се налага мерките за тяхното опазване да се вземат на нивото на Общността.

Отчитайки, че определени природни местообитания и определени видове имат приоритет с оглед заплахата, на която са изложени, се налага да се определят като приоритетни за да се приложат бързо мерките за тяхното съхранение.

Отчитайки, че за възстановяване или съхранение на природните местообитания и видовете от интерес за Общността в добър консервационен статус е необходимо да се обявят

[1]

територии със специален режим на защита , за да може да се създаде взаимосвързана европейска екологична мрежа по точно установен хронологичен план.

Отчитайки, че всички определени територии трябва да се включат в единната европейска екологична мрежа, включително и тези, определени преди или предстоящи да бъдат определени

[2]

лени занапред като специални защитени зони съгласно Директива 79/409/ЕИО на Съвета от 02. 04. 1979 за съхранение на видовете диви птици (5).

Отчитайки, че във всяка определена територия трябва да се проведат необходимите мероприятия, предвид целите на съхранението.

Отчитайки, че областите, които отговарят на критериите за обявяване за Територии със

специален режим на защита, се предлагат от страните-членки, но трябва да се предвиди процедура, съгласно която по изключение ще е възможно обявяването на някоя област и без предложение от държава-членка, ако Общността счита това за безусловно необходимо за съхранението или оцеляването на приоритетен тип природно местообитание или приоритетен вид.

Отчитайки, че планове или програми, които могат да се отразят в значителна степен на консервационните цели на дадена територия, която е или ще бъде защитена, трябва да се подложат на съответна оценка.

Отчитайки признаването на предприемането на мерки за съхранението на приоритетни природни местообитания и приоритетни видове от интерес за Общността е обща отговорност на всички държави-членки; отчитайки, че това обаче може да доведе до прекомерно финансово обременяване на някои държави-членки, тъй като от една страна такива местообитания и видове са разпределени неравномерно в Общността, а от друга страна в частния случай на съхранение на природата “принципът за причинителя” може да намери само ограничено приложение.

Отчитайки, че съществува съгласие в такъв случай, по изключение да се предвиди съфинансиране на Общността в рамките на средствата, предоставени въз основа на нейните решения.

Отчитайки, че политиката за развитие и планиране на земеползването трябва да поощрява грижите за компонентите на ландшафта, които имат решаващо значение за дивата флора и фауна.

Отчитайки, че трябва да се предприемат предварителни мерки, които да гарантират контрол на консервационния статус на упоменатите в настоящата Директива природни местообитания и видове.

Отчитайки, че в допълнение към Директива 79/409/ЕИО е необходима обща система на защита за определени видове животни и растения. Отчитайки, че трябва да се предвиждат мерки за регулиране на определени видове, ако това е оправдано от гледна точка на техния консервационен статус. Към това спада също забраната на определени методи за залавяне и убиване, за които са допустими отклонения при определени предпоставки.

Отчитайки, че за контролиране приложението на настоящата Директива, Комисията периодично изготвя обобщаващ отчет, основаващ се, освен всичко друго, на информацията, предоставена от държавите-членки по отношение изпълнението на националните разпоредби, приети на основание на тази Директива.

Отчитайки, че за изпълнение на настоящата Директива е абсолютно необходимо разширяване на научните и техническите знания, и че следователно, трябва да се поощрява необходимата изследователска и научна дейност в тази насока.

Отчитайки, че приложенията трябва да могат да се осъвременят в съответствие с научно-техническия прогрес, и че трябва да се предвиди процедура, посредством която Съветът може да осъвременява Приложенията.

Отчитайки, че в подкрепа на Комисията при изпълнението на настоящата Директива и особено на решенията за съвместно финансиране от Общността трябва да се назначи регулаторен комитет.

Отчитайки, че трябва да се предвидят допълнителни мерки за регулиране на реинтродукцията на определени местни видове животни и растения, както и на евентуалното

интродуциране на неместни видове.

Отчитайки, че обучението и общата информация за целите на настоящата Директива са от основно значение за гарантиране на нейното ефективно изпълнение.

Е ПРИЕЛ ТАЗИ ДИРЕКТИВА:

Определения на понятията

Член 1. 0

По смисъла на настоящата Директива:

а) **“Съхранение”** означава: серия мерки, необходими за поддържане или възстановяване на природните местообитания и популациите на диви животински и растителни видове в благоприятно състояние по смисъла на буква д) и и).

б) **“Природни местообитания”** означава: напълно естествени или полу-естествени сухоземни или акваториални области, характеризиращи се с географски, абиотични и биотични особености.

в) **“Природни местообитания от интерес за Общността”** означава: онези местообитания от упоменатата в член 2 територия ,

i) които в зоната на техния естествен ареал са застрашени от изчезване

или

ii) имат малък естествен район на разпространение вследствие на тяхната регресия или въз основа на вече сам по себе си ограничен ареал,

или

iii) представляват пример за типичните особености на един или няколко от следващите пет биогеографски региона: алпийски, атлантически, континентален, макаронезийски и средиземноморски.

Тези типове местообитания са посочени в Приложение I, респ. могат да се посочат там.

г) **“Приоритетни типове местообитания”** означава: типове природни местообитания, застрашени от изчезване, срещащи се на територията, спомената в член 2, и за чието съхранение Общността носи особена отговорност с оглед на естественото разпространение на тези типове местообитания, които спадат към споменатата в член 2 територия. Тези приоритетни типове природни местообитания са означени в Приложение I със звездичка (*).

д) **“Консервационен статус на природно местообитание”** означава: съвкупността от въздействия, които оказват влияние върху едно природно местообитание и типичните за него видове, и които могат да въздействат върху дългосрочното му естествено разпространение, структура и функции, както и на дългосрочното оцеляване на характерните видове за споменатата в член 2 територия .

Консервационният статус на едно природно местообитание се счита за **“благоприятен”**, ако:

- неговият естествен ареал, както и териториите, които то покрива в този ареал са постоянни или се разширяват и

- съществуват специфичната структура и функции, необходими за дългосрочното му по-нататъшно съществуване, и вероятно ще продължава да съществува в обозримо бъдеще и

- консервационният статус на характерните за него видове по смисъла на буква и) е благоприятен.

е) **“Местообитание на вид”** означава: района, определен от специфични абиотични и биотични фактори, в който този вид се намира в някой от етапите на своя жизнен цикъл.

ж) **“Видове от интерес за Общността”** означава: видове, които на означената в член 2 територия

i) са застрашени, освен онези, чието естествено разпространение е маргинално за гореспоменатата територия, и които не са застрашени, нито уязвими, в западния палеарктически регион

или

ii) са уязвими, т. е. се счита за вероятно скорошното им преминаване в категорията на застрашените видове, ако факторите причинили заплахата продължават да съществуват

или

iii) са редки, т. е. чиито популации са малки и по настоящем не са застрашени или уязвими, но все пак са изложени на риск . Тези видове се срещат единично или в ограничени географски райони или в по-голям район

или

iv) са ендемични и изискват особено внимание вследствие на особените признаци на своето местообитание и/или на потенциалното въздействие от тяхното използване върху тяхното местообитание, и/или потенциалното въздействие от тяхното използване върху консервационния им статус.

Тези типове местообитания са посочени в Приложение II и/или IV или V, респективно могат да се посочат там.

з) **“Приоритетни видове”** означава: назованите под буква ж-и) видове, за чието съхранение Общността носи особена отговорност, с оглед на тяхното естествено разпространение, което спада към указаната в член 2 територия . Тези приоритетни видове са означени със звездичка (*) в Приложение II.

и) **“Консервационен статус на вид”** означава: съвкупността от въздействия, които могат да повлияят върху дългосрочното разпространение и големината на популациите на съответните видове в указаната в член 2 територия.

Състоянието на съхранение се счита за **“благоприятно”**, ако

| въз основа на данните за динамиката на популацията на вида може да се приеме, че този вид е жизнеспособен елемент на природното местообитание и ще продължи да бъде такъв в дългосрочен аспект и

| естественият район на разпространение на този вид нито намалява, нито е вероятно да намалее в обозримо бъдеще и

| съществува, и вероятно ще продължи да съществува достатъчно голямо местообитание за запазване на популациите в дългосрочен аспект;

й) **“Територия”** означава: географски определена област с ясно разграничена площ.

к) **“Територия от значение за Общността”** означава: район, който в биогеографския регион или региони, към които принадлежи, допринася в значителна степен за съхраняването или за възстановяването до един благоприятен консервационен статус на тип природно местообитание съгласно Приложение I или на вид съгласно Приложение II, допринася в значителна степен за единността на упоменатата в член 3 мрежа “Натура 2000” и/или за съхраняването на биологичното разнообразие на биогеографския регион.

При животински видове, които се нуждаят от големи местообитания, териториите от зна-

чение за Общността отговарят на местата в естествената област на разпространение на тези видове, които притежават физични и биологични елементи от решаващо значение за техния живот и размножаване.

л) **“Територия със специален режим на защита”** означава: район, определен от страните-членки чрез законова или административна разпоредба и/или договорно споразумение като територия от значение за Общността, в която се провеждат необходимите консервационни мероприятия, за запазване или възстановяване до благоприятен консервационен статус на природните местообитания и/или популации на видовете, за които тя е определена.

м) **“Екземпляр”** означава: всяко животно или растение — живо или мъртво — от изброените в Приложение IV и Приложение V видове, всяка част или всеки продукт, получен от животното или растението, както и всяка друга стока, която въз основа на съпроводителен документ, опаковка, означение, етикет или друго обстоятелство, може да се идентифицира като част или дериват от животни или растения от споменатите видове.

н) **“Комитет”** означава: назначения по член 20 комитет.

Член 2.

(1) Настоящата Директива има цел да допринесе за осигуряване биологичното разнообразие, чрез запазване на природните местообитания, както и на дивата флора и фауна върху европейската територия на страните членки, за които договорът е валиден.

(2) Мерките, взети въз основа на настоящата Директива, целят да съхранят или възстановят до благоприятен консервационен статус природните местообитания и видове диви животни и растения, които са от интерес за Общността.

(3) Мерките, взети въз основа на настоящата Директива, вземат предвид икономическите, обществените и културните изисквания, както и регионалните и местните особености.

СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И МЕСТООБИТАНИЯ НА ВИДОВЕТЕ

Член 3.

(1) Изгражда се единна европейска екологична мрежа на територии със специален режим на защита, наречена “Натура 2000”. Тази мрежа се състои от райони, обхващащи природните местообитания от Приложение I, както и хабитатите на видовете от Приложение II. Тя трябва да гарантира по-нататъшното съществуване или евентуалното възстановяване до благоприятен консервационен статус на тези типове природни местообитания на видовете в техния естествен район на разпространение.

Мрежата “Натура 2000” обхваща също специални защитени зони, определени от страните-членки въз основа Директива 79/409/ЕИО.

(2) Всяка държава дава своя принос за изграждането на “Натура 2000” в съответствие с намиращите се на нейната суверена територия типове природни местообитания и хабитати на видовете, упоменати в раздел 1. За тази цел, тя определя районите съгласно разпоредбите на член 4 за територии със специален режим на защита, като се имат предвид споменатите в раздел 1 цели.

(3) Държавите-членки ще се стараят, там където считат за необходимо, да подобряват екологичните връзки на “Натура 2000” чрез запазване и евентуално създаване на упоменатите в член 10 елементи на ландшафта, които са от решаващо значение за дивата флора и фауна.

Член 4.

(1) Въз основа на критериите, установени в Приложение III (фаза 1), и съответната научна информация, всяка държава-членка предлага списък на териториите, в които са изброени намиращите се в тях типове природни местообитания от Приложение I и местни видове от Приложение II. При животинските видове, изискващи големи местообитания, тези територии отговарят на местата в естествената област на разпространение на тези видове, които притежават физичните и биологичните елементи от решаващо значение за техния живот и размножаване. За видовете водни животни, изискващи големи местообитания, тези райони се предлагат, само ако може ясно да се разграничи такова място, което да притежава физични и биологични фактори от решаващо значение за живота и размножаването на тези видове. Страните-членки предлагат и евентуалното осъвременяване на този списък в светлината на резултатите от споменатия в член 11 надзор.

В срок от 3 години след публикуването на настоящата Директива този списък се изпраща до комисията едновременно с информация за отделните територии. Тази информация включва картографско представяне на територията, нейното име, географско положение, големина, както и данните, произтичащи от прилагането на назованите в Приложение III (фаза 1) критерии, и се представя с помощта на специално разработен от Комисията формуляр съгласно процедурата на член 21.

(2) На основание на установените в Приложение III (фаза 2) критерии и в рамките на всеки от петте споменати в член 1, буква в-iii) биогеографски региони, както и в упоменатата в член 2, раздел 1, обща територия, комисията съответно, в съгласие с всяка от държавите-членки, съставя от списъците на държавите-членки проекта списък на териториите от значение за общността, в които са определени територии, загубили един или повече типове приоритетни природни местообитания или природни видове.

Държавите-членки, при които териториите с един или повече типове приоритетни природни местообитания или с един или повече приоритетни видове заемат площ повече от 5% от суверенната територия, могат в съгласие с комисията да внесат предложение за по-гъвкаво прилагане на изложените в Приложение III (фаза 2) критерии за избор на всички територии от значение за Общността, намиращи се върху техните суверенни земи.

Списъкът на териториите, които са избрани като територии от значение за Общността, и в които са определени териториите с един или повече типове приоритетни природни местообитания или с един или повече приоритетни видове, се приема от комисията съгласно процедурата на член 21.

(3) Упоменатият в раздел 2 списък се изготвя в срок от шест години след публикуването на настоящата Директива.

(4) Ако дадена територия е приета като територия от значение за Общността съгласно процедурата на раздел 2, то съответната държава членка в най-кратък срок, но не по-късно от шест години, я определя за територия със специален режим на защита. Установява и приоритетите според важността на тези територии за запазване и възстановяване до благоприятен консервационен статус на тип природно местообитание от Приложение I или на вид от Приложение II и за кохерентността на мрежата "Натура 2000", както и доколкото тези територии са застрашени от увреждане или унищожаване.

(5) След включване на дадена територия в списъка от раздел 2, подраздел 3, тя подлежи на разпоредбите на член 6, раздели 2, 3, 4.

Член 5.

(1) В изключителни случаи, когато комисията установи, че една територия не е представена с приоритетен тип природно местообитание или с приоритетен вид в националния списък по член 4, раздел 1, което, въз основа на съответните надеждни научни данни, счита за особено важно, че за съхраняването на този тип природно местообитание или за оцеляването на този приоритетен вид, между тази държава-членка и комисията трябва да започне двустранна процедура за сравняване на използваните от двете страни научни данни.

(2) Ако след период на уточняване, не по-дълъг от шест месеца, все още съществуват различия в мненията, комисията прави предложение на Съвета за избирането на територията за територия от значение за Общността.

(3) Съветът решава единодушно в срок от три месеца от момента, в който е внесено това предложение.

(4) По време на уточняващата фаза, и до вземането на решение от Съвета, съответната територия подлежи на разпоредбите на член 6, раздел 2.

Член 6.

(1) Държавите членки определят необходимите консервационни мерки за териториите със специален режим на защита, които включват евентуално подходящи, специално разработени за териториите или включени в други развойни планове, планове за управление и подходящи мерки от правно, административно и договорно естество, които да отговарят на екологичните изисквания на типовете природни местообитания от Приложение I и видове от Приложение II, срещащи се в тези райони.

(2) Държавите членки вземат съответни мерки за предотвратяване в териториите със специален режим на защита на влошаването на природните местообитания и местообитанията на видовете, както и безпокойство на видовете, за които териториите са определени, доколкото това безпокойство може да има значително въздействие с оглед на целите на настоящата Директива.

(3) Планове или проекти, които не са непосредствено свързани с управлението на територията или не са необходими за това, но които поотделно или в съчетание с други планове и проекти могат да окажат значително влияние, се нуждаят от подобаваща оценка, с оглед на консервационните цели, установени за тази територия. Съгласно резултатите от оценката и при условията на член 4, компетентните органи на отделните държави одобряват плана или проекта само тогава, когато установят, че целостта на областта като такава няма да бъде увредена и след като са се вслушали в мнението на обществеността по дадения случай.

(4) Ако даден план или проект трябва да бъде осъществен въпреки негативни резултати от оценката за последиците, поради наложителни причини от преобладаващ обществен интерес, включително и такива от социален или стопански характер, то членуващата държава предприема всички необходими компенсаторни мерки, за да гарантира цялостната съгласуваност на "Натура 2000". Членуващата държава информира комисията за предприетите от нея компенсаторни мерки.

Ако съответната област включва приоритетен природен тип местообитание и/или някакъв приоритетен вид, то могат да бъдат валидни само съображения, отнасящи се до здравето на човека и безопасността на обществото, благоприятните последици от първостепенно значение за околната среда, или според становището на комисията, други наложителни причини от приоритетен обществен интерес.

Член 7.

Задълженията, произтичащи от Член 6 (2), (3) и (4) от настоящата Директива, отменят

всички задължения, произтичащи от първото изречение на Член 4 (4) от Директива 79/409/ЕИО, по отношение на териториите, класифицирани съгласно Член 4 (1), или признати съгласно Член 4 (2) от същата, от датата на изпълнение на настоящата Директива, или датата на класификация или признаване от Държава членка, съгласно Директива 74/409/ЕИО, в случаите, когато класификацията или признаването са извършени на по-късен етап

Член 8.

(1) Държавите членки предават на комисията, заедно с предложенията за територии, които могат да бъдат определени за територии със специален режим на защита с приоритетни типове местообитания и/или приоритетни видове, и преценките си относно съфинансирането на Общността, което считат за необходимо за изпълнение на задълженията им, произтичащи от член 6, т. 1.

(2) Комисията, в споразумение с всяка засегната държава членка, определя за територии от значение за Общността, за които се търси съфинансиране, необходимите мерки за запазване и възстановяване до един благоприятен консервационен статус на приоритетни типове природни местообитания и приоритетни видове в съответните територии. Комисията установява общите разходи по тези мерки.

(3) Комисията в споразумение със съответните държави членки, уточнява необходимото финансиране за провеждане на мерките според т. 2, включително и съфинансирането; при това, тя съблюдава и концентрацията на приоритетни типове природни местообитания и/или приоритетни видове на територията на държавата членка и съответното обременяване, произтичащо от необходимите мерки.

(4) Според оценката в т. 2 и 3 комисията приема приоритетна рамка за действие за мерките, имайки предвид наличните финансови средства, съгласно съответните инструменти на Общността и според процедурата на член 21. Тези мерки включват съфинансиране при обявяване на територията, съгласно член 4, т. 4.

(5) Мерките, които поради липсата на достатъчно средства не са взети предвид в споменатата рамка на действие и съответно не са приети, и включените в горепосочената рамка, които не са получили необходимото съфинансиране или са получили само частично такова, се подлагат според процедурата на Член 21 на повторно разглеждане в рамките на прегледа, провеждан на всеки две години и дотогава могат да се отложат от членуващите държави. Този преглед взема предвид новата ситуация във въпросната област.

(6) В териториите, в които са отложени зависещите от финансова помощ мерки, държавите-членки се въздържат от нови мерки, които могат да доведат до влошаване на състоянието на тези територии.

Член 9.

Комисията, съгласно процедурата в член 21, периодично разглежда приноса на "Натура 2000" за осъществяване на споменатите в член 2 и 3 цели. В тази връзка, определена територия със специален режим на защита може да се разгледа с цел декласификация в случаите, в които наблюдаваното природно развитие в резултат на контрола, постановен в член 11, оправдава това.

Член 10.

В рамките на политиката си за развитие и планиране на земеползването, и особено с оглед подобряване на екологичната съгласуваност на "Натура 2000", членуващите държави се стараят, там където считат, че е необходимо, да подпомагат управлението на елементите на ландшафта, които са от първостепенно значение за дивата флора и фауна. Това са елементите,

които въз основа на своята линейна, непрекъсната структура (например реки и техните брегове или традиционните системи за маркиране на полски синори) или поради свързващата си функция (например езера и горички) са значими за миграцията, дисперсията и генетичния обем между дивоживеещите видове.

Член 11.

Държавите членки контролират консервационния статус на споменатите в Член 2 видове и местообитания, при което особено съблюдават приоритетните природни типове местообитания и приоритетните видове.

ОПАЗВАНЕ НА ВИДОВЕТЕ

Член 12.

(1) Държавите членки вземат необходимите мерки за въвеждане на строга система за опазване на споменатите в Приложение IV, буква а) животински видове в техните естествени области на разпространение, като се забранява:

а) всички форми за умишлено залавяне или убиване на екземпляри от тези видове в природата;

б) умишлено обезпокояване на тези видове, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, зимуване и миграция;

в) умишлено унищожаване или вземане на яйца от природата;

г) всяко повреждане или унищожаване на места за размножаване или почивка.

(2) За тези видове членуващите държави забраняват притежаване, транспортиране, търговия или размяна и предлагане за продажба, или размяна на взети от природата екземпляри. За правомерно взети от природата екземпляри преди началото на прилагане на тази Директива се прави изключение.

(3) Забраните според т. 1, буква а) и б), както и според т. 2, са валидни за всички стадии от живота на животните, за които се отнася този член.

(4) Членуващите държави въвеждат система за мониторинг върху неумишлено залавяне и убиване на споменати в Приложение IV, буква а) животински видове. С помощта на събраната информация, държавите членки предприемат такива по-нататъшни мерки за изследване и запазване, които са необходими, за да гарантират, че неумишленото залавяне или неумишленото убиване няма да имат сериозно отрицателно въздействие върху въпросните видове.

Член 13.

(1) Членуващите държави вземат необходимите мерки, за да изградят стриктна система за защита на растителните видове, изброени в Приложение IV, буква б), като се забранява:

а) умишленото бране, събиране, отрязване, изкореняване или унищожаване на тези растения, в областите на естественото им разпространение в природата;

б) притежаване, транспортиране, търговия, размяна и предлагане за продажба или размяна на природни екземпляри от тези растителни видове. Правомерно взетите екземпляри преди началото на прилагане на тази Директива се изключват.

(2) Забраните, предвидени в т. 1, буква а) и б), са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията по смисъла на този член.

Член 14.

(1) Ако, въз основа на контрола според член 11, членуващите държави считат за необходимо, предприемат необходимите мерки, за да съвместят вземането на природни екземпляри от диви растителни и животински видове, включени в Приложение V, както и тяхното използване, с поддържане на един благоприятен консервационен статус на тези видове.

(2) Ако такива мерки се считат за необходими, те трябва да включват и продължаване на контрола, предвиден в член 11. В частност, те могат да обхващат следното:

- | предписания относно достъпа до определени райони;
- | временна или местна забрана за вземане на екземпляри от природата и използване на определени популации;
- | регулиране на периодите и/или методите на вземане на екземпляри;
- | в случаите на залавяне на екземпляри, прилагане на разпоредбите за лова и риболова, съобразени с консервацията на съответните популации;
- | въвеждане на система от разрешения или квоти за вземането на природни екземпляри;
- | контролиране на покупка, продажба, притежаване, предлагане за продажба или транспортиране, с цел продажба, на екземпляри;
- | отглеждане в неволя на животински видове, както и изкуствено размножаване на растителни видове да се извършва при строго контролирани условия, за да се намали вземането на природни екземпляри;
- | оценка на резултатите от предприетите мерки.

Член 15.

Във връзка със залавянето или убиването на споменати в Приложение V, буква а) диви животински видове, както и в случаите, в които се прави изключение, според член 16 за залавяне или убиване на включените в Приложение IV, буква а) видове, държавите-членки забраняват използването на всички безразборно избрани средства, чрез които би могло да се предизвика изчезване или сериозно безпокойство на популации от тези видове, и по-точно:

- а) използването на споменатите в Приложение VI, буква а) средства за залавяне или убиване;
- б) всяка форма на залавяне или убиване, посредством споменатите в Приложение VI, буква б) транспортни средства.

Член 16.

(1) В случай, че няма друго задоволително решение, и при условие, че изключенията не пречат за съхраняването на популациите на засегнатия вид в един задоволителен консервационен статус в областта на естественото му разпространение, членуващите държави могат да се отклонят от разпоредбите на Член 12, 13 и 14, както и от букви а), б) на член 15 в следния смисъл:

- а) за защита на представителите на дивата флора и фауна и за запазване на природните местообитания;
- б) за предотвратяване на сериозно увреждане, особено на селскостопански култури, добитък, както и гори, рибни стопанства, водите и други форми на собственост;
- в) в интерес на общественото здраве и безопасност или поради други наложителни причини от приоритетен обществен интерес, включително и такива от социален или икономически характер, или с положителни последици от първостепенно значение за околната среда;
- г) за целите на изследването и обучението, заселване или реинтродуциране на видовете и на необходимите за тези цели размножителни операции, включително и изкуственото размножаване на растения;
- д) разрешаването при строг контрол, селективно и в ограничен размер, на залавяне или задържане на ограничен брой екземпляри от растителни или животински видове, споменати в Приложение IV, определен от компетентните органи на отделните държави.

(2) На всеки две години, членуващите държави представят на комисията доклад, по установен от Комитета модел, който съдържа разрешените отклонения според т. 1. Комисията взема становище по тези отклонения в рамките на дванадесет месеца след получаване на доклада

и информира комитета за взетото становище.

(3) Докладите трябва да определят:

а) видовете, за които е валидна разпоредбата за изключенията и причината за тях, включително и характера на риска и, ако е възможно, справка за отхвърлените алтернативни решения, както и информация за използваните научни данни;

б) допустимите за улов или убиване на животни средства, съоръжения или методи и основанията за тяхната употреба;

в) обстоятелствата на време и място, при които се допускат изключенията;

г) органът, който е упълномощен да заяви или съответно да контролира, дали необходимите предпоставки са изпълнени, и който може да реши, какви средства, съоръжения или методи и в какви граници могат да бъдат използвани, както и информация за лицата, натоварени да изпълнят тези решения;

д) приложените мерки за контрол и постигнатите резултати.

ИНФОРМАЦИЯ

Член 17.

(1) Държавите членки изготвят доклад на всеки шест години след изтичане на предвидения в Член 23 срок, за провеждането на мерките, предприети в рамките на тази Директива. Този доклад съдържа информация относно споменатите в член 6, т. 1 мерки за съхраняване, както и оценка за въздействията на тези мерки върху консервационния статус на типовете природни местообитания от Приложение I и видовете от Приложение II, а така също и най-важните резултати от контрола, споменат в член 11. Този доклад, изготвен съгласно изработения от Комитета модел, се представя на комисията и се прави достояние на обществеността.

(2) Въз основа на споменатите в т. 1 доклади, комисията изработва един обобщаващ доклад. Този доклад съдържа целесъобразна оценка на постигнатия напредък, особено по отношение на приноса на "Натура 2000" за осъществяване на предвидените в Член 3 цели. Частта от проекта на доклада, която засяга информация, предоставена от всяка членуваща държава, се дава на въпросната държава членка за потвърждение. След представяне на Комитета, окончателното издание на доклада се публикува от Комисията не по-късно от две години след получаването на докладите, споменати в т. 1, след което се изпраща до Държавите членки, Европейския Парламент, Съвета на Европа, Икономическата и Социална Комисии.

(3) Държавите членки могат да обозначат определените според тази Директива територии, чрез специално изработени от Комитета табели на Общността.

ИЗСЛЕДВАНЕ

Член 18.

(1) Членуващите държави и комисията насърчават нужното изследване и необходимите научни дейности във връзка със споменатите в Член 2 цели и задължения по Член 11. Те обменят информации за по-добро координиране на изследването на равнище членуващи държави и Общността.

(2) Особено внимание се отделя на научните дейности, необходими за осъществяването на Член 4 и 10; подпомага се трансграничното сътрудничество между членуващите държави в областта на изследването.

ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

Член 19.

Промените, които са необходими за адаптиране на Приложения I, II, III, V и VI към техническия и научен прогрес, се приемат от Съвета по предложение на комисията с квалифици-

рано мнозинство. Поправките, необходими за адаптиране на Приложение IV към научния и техническия прогрес, се приемат от Съвета единодушно по предложение на комисията.

КОМИТЕТ

Член 20.

Комисията се подкрепя от Комитет, който се състои от представители на членуващите държави, и е председателстван от представител на Комисията.

Член 21.

(1) Представителят на Комисията представя на Комитета проект за мерките, които следва да се предприемат. Комитетът дава своето становище по този проект в рамките на срок, определен от Председателя предвид неотложността на засегнатия въпрос. Становището се гласува с мнозинство, предвидено в Член 14, т. 2 от Договора за приемане на решения от Съвета по предложение на Комисията. Гласовете на представителите на членуващите държави при гласуването в Комитета се изчисляват съгласно горепосочения член. Председателят не взема участие в гласуването.

(2) Комисията приема предвидените мерки, ако те съвпадат със становището на Комитета. Ако предвидените мерки не съвпадат със становището на Комитета или липсва такова становище, то Комисията незабавно представя на Съвета предложение за мерките, които трябва да се предприемат. Съветът решава с квалифицирано мнозинство. В случай, че Съветът не е реагирал след изтичане на срок от три месеца от запознаването му с проблема, предвидените мерки се приемат от Комисията.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22.

При изпълнение на разпоредбите на тази Директива, държавите членки процедурат както следва:

а) проверяват целесъобразността от реинтродукцията в тяхната област на разпространение на местни видове от Приложение IV, когато тази мярка би допринесла за тяхното запазване, при условие, че проучване, отчитащо опита на други членуващи държави или други засегнати е установило, че едно такова реинтродуциране би допринесло ефективно за възстановяване до един задоволителен консервационен статус на въпросните видове и, че реинтродукцията се извършва след съответната консултация със засегнатите кръгове от населението;

б) контролират интродуцирането в природата на неместен вид да става по начин, който не би увредил нито природните местообитания в тяхната естествена област на разпространение, нито дивата флора и фауна; в случай, че считат за необходимо, те забраняват такова интродуциране. Резултатите от изследванията се изпращат на Комитета за информация;

в) насърчават образованието и подпомагат събирането на информация във връзка с необходимостта от защита на дивите растителни и животински видове и запазване на природни им местообитания.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23.

(1) Държавите членки привеждат в сила необходимите закони, регламенти и административни разпоредби, които да осигурят изпълнението на тази Директива в рамките на две години след нейното оповестяване. Относно това, те незабавно уведомяват Комисията.

(2) Когато членуващите държави приемат тези мерки, те трябва да се позовават на тази Директива, или да бъдат съпроводени от съответната справка при тяхното официално

публикуване. Членуващите страни определят методите за това позоваване.

(3) Държавите членки съобщават на Комисията основните постановления, предвидени от вътрешнодържавните правни разпоредби, които те приемат за областта, за която се отнася настоящата Директива.

Член 24.

Тази Директива касае членуващите държави.

Брюксел, 21.05.1992 година

ПРИЛОЖЕНИЕ II/1

ANSERIFORMES

Anser fabalis
Anser anser
Branta canadensis
Anas penelope
Anas strepera
Anas crecca
Anas platyrhynchos
Anas acuta
Anas querquedula
Anas clypeata
Aythya ferina
Aythya fuligula

GALLIFORMES

Lagopus lagopus scoticus et hibernicus
Lagopus mutus
Alectoris graeca
Alectoris rufa
Perdix perdix
Phasianus colchicus

GRUIFORMES

Fulica atra

CHARADRIIFORMES

20., Lymnocyptes minimus
21., Gallinago gallinago
22., Scolopax rusticola

COLUMBIFORMES

23., Columba livia
24., Columba palumbus

ПРИЛОЖЕНИЕ II/2

- 25., *Cygnus olor*
- 26., *Anser brachyrhynchus*
- 27., *Anser albifrons*
- 28., *Branta bernicla*
- 29., *Netta rufina*
- 30., *Aythya marila*
- 31., *Somateria mollissima*
- 32., *Clangula hyemalis*
- 33., *Melanitta nigra*
- 34., *Melanitta fusca*
- 35., *Bucephala clangula*
- 36., *Mergus serrator*
- 37., *Mergus merganser*
- 38., *Bonasia bonasia* (*Tetrastes bonasia*)
- 39., *Tetrao tetrix* (*Lyrurus tetrix*)
- 40., *Tetrao urogallus*
- 41., *Alectoris barbara*
- 42., *Coturnix coturnix*
- 43., *Meleagris gallopavo*
- 44., *Rallus aquaticus*
- 45., *Gallinula chloropus*
- 46., *Haematopus ostralegus*
- 47., *Pluvialis apricaria*
- 48., *Pluvialis squatarola*
- 49., *Vanellus vanellus*
- 50., *Calidris canutus*
- 51., *Philomachus pugnax*
- 52., *Limosa limosa*
- 53., *Limosa lapponica*
- 54., *Numenius phaeopus*
- 55., *Numenius arquata*
- 56., *Tringa erythropus*
- 57., *Tringa totanus*
- 58., *Tringa nebularia*
- 59., *Larus ridibundus*
- 59a., *Larus cachinnans*
- 60., *Larus canus*
- 61., *Larus fuscus*
- 62., *Larus argentatus*
- 63., *Larus marinus*
- 64., *Columba oenas*
- 65., *Streptopelia decaocto*
- 66., *Streptopelia turtur*
- 67., *Alauda arvensis*
- 68., *Turdus merula*
- 69., *Turdus pilaris*
- 70., *Turdus philomelos*
- 71., *Turdus iliacus*
- 72., *Turdus viscivorus*
- 72b., *Sturnus vulgaris*
- 73., *Garrulus glandarius*
- 74., *Pica pica*
- 75., *Corvus monedula*
- 76., *Corvus frugilegus*

77., *Corvus corone*

ПРИЛОЖЕНИЕ III/1

- 1., *Anas platyrhynchos*
- 2., *Lagopus lagopus scoticus et hibernicus*
- 3., *Alectoris rufa*
- 4., *Alectoris barbara*
- 5., *Perdix perdix*
- 6., *Phasianus colchicus*
- 7., *Columba palumbus*

ПРИЛОЖЕНИЕ III/2

- 8., *Anser albifrons albifrons*
- 9., *Anser anser*
- 10., *Anas penelope*
- 11., *Anas crecca*
- 12., *Anas acuta*
- 13., *Anas clypeata*
- 14., *Aythya ferina*
- 15., *Aythya fuligula*
- 16., *Aythya marila*
- 17., *Somateria mollissima*
- 18., *Melanitta nigra*
- 19., *Lagopus mutus*
- 20., *Tetrao tetrix britannicus*
- 21., *Tetrao urogallus*
- 22., *Fulica atra*
- 23., *Pluvialis apricaria*
- 24., *Lymnocyptes minimus*
- 25., *Gallinago gallinago*
- 26., *Scolopax rusticola*

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

а.

- примки, примки с лепило (птичи клей), куки, живи птици използвани като примамка, които са слепи или осакатени, звукозаписи, електрически уреди, способни да убиват или зашеметяват
- изкуствени източници на светлина, огледала, приспособления за осветяване на целите, приспособления за прицел за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразовател или увеличител на образа
- експлозиви
- мрежи, капани, примамки с отрова или упойващи средства
- полуавтоматични или автоматични оръжия, чийто магазин може да побере повече от два пълнителя

б.

- самолети, моторни превозни средства
- лодки, движещи се със скорост по-висока от пет километра в час. В открито море, държавите членки могат, поради причини за сигурност, да разрешат използването на моторни лодки с максимална скорост 18 километра в час. Държавите членки ще информират Комисията за всички предоставени разрешения.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

- а. национален списък на видовете застрашени от изчезване или особено застрашени видове, като се има предвид тяхното географско разпространение.
- б. съставяне списък и екологично описание на области, които са от съществено значение за мигриращите видове по техните миграционни маршрути и като места за зимуване и гнездене.
- в. съставяне списък на данните за състоянието на популациите на мигриращите видове по техните миграционни маршрути и като места за зимуване и гнездене.
- г. съставяне списък за състоянието на популациите на мигриращите видове на база информацията от опръстеняването.
- д. оценка на въздействието на методите на използването на диви птици върху състоянието на популациите.
- е. разработване или усъвършенстване на екологичните методи за предотвратяване на вредите, причинени от птици.
- ж. определяне ролята на определени видове като индикатори за замърсяването.
- з. проучване на неблагоприятния ефект от химическото замърсяване върху състоянието на популациите на видовете птици.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОБЩНОСТТА, ЧИЕТО СЪХРАНЯВАНЕ ИЗИСКВА ОБЯБЯВАНЕТО НА ТЕРИТОРИИ СЪС СПЕЦИАЛЕН РЕЖИМ НА ЗАЩИТА

Тълкувание:

(а) Приложение II следва от Приложение I за създаването на цялостна мрежа от територии със специален режим на защита.

(б) Видовете, включени в списъка на това Приложение са посочени:

| с името на вида или подвида, или

| като вид, принадлежащ към по-висок таксон или към определена част от този таксон

Съкращението 'spp.' след името на дадено семейство или род означава всички видове, принадлежащи към това семейство или род.

(в) Символи

Звездичка (*) пред името на даден вид означава, че това е вид от приоритетно значение.

Повечето видове, включени в това Приложение са включени и в списъка на Приложение IV.

В случаите, когато даден вид е включен в това Приложение, но не е включен нито в Приложение IV нито в Приложение V, името на вида е последвано от символа (o); В случаите, когато даден вид е включен в това Приложение и в Приложение V, но не е включен в Приложение IV, неговото име е последвано от символа (V).

(A) ЖИВОТНИ

ГРЪБНАЧНИ

БОЗАЙНИЦИ

INSECTIVORA

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersi

Myotis bechsteini

Myotis blythii

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

RODENTIA

Sciuridae

* Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)

Spermophilus citellus (Citellus citellus)

Castoridae

Castor fiber (except the Finnish and Swedish populations)

Microtidae

Microtus cabrerai

* Microtus oeconomus arenicola

CARNIVORA

Canidae

* Alopex lagopus

* Canis lupus (Spanish populations: only those south of the Duero; Greek populations: only south of the 39th parallel; Finnish populations excepted).

Ursidae

* Ursus arctos (except the Finnish and Swedish populations)

Mustelidae

* Gulo gulo

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Lynx lynx (except the Finnish populations)

* Lynx pardinus

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* Monachus monachus

Phoca hispida bottnica (o)

* Phoca hispida saimensis

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

* Cervus elaphus corsicanus

Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

Capra aegagrus (natural populations)

* Capra pyrenaica pyrenaica

Ovis gmelini musimon (Ovis ammon musimon) (natural populations - Corsica and Sardinia)

* Rupicapra pyrenaica ornata (Rupicapra rupicapra ornata)

Rupicapra rupicapra balcanica

CETACEA

Tursiops truncatus
Phocoena phocoena

ВЛЕЧУГИ

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo hermanni
Testudo graeca
Testudo marginata

Cheloniidae

* Caretta caretta

Emydidae

Emys orbicularis
Mauremys caspica
Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Lacerta bonnali (Lacerta monticola)
Lacerta monticola
Lacerta schreiberi
Gallotia galloti insulanagae

* Gallotia simonyi

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

Viperidae

* Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)

Vipera ursinii

ЗЕМНОВОДНИ

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica

Mertensiella luschani (Salamandra luschani)

* Salamandra atra aurorae

Salamandrina terdigitata

Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)

Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)

Triturus dobrogicus (Triturus cristatus dobrogicus)

Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

Hydromantes (Speleomantes) ambrosii

Hydromantes (Speleomantes) flavus

Hydromantes (Speleomantes) genei

Hydromantes (Speleomantes) imperialis

Hydromantes (Speleomantes) strinatii
Hydromantes (Speleomantes) supramontes
ANURA
Discoglossidae
Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi (including Discoglossus "jeanneae")
Discoglossus montalentii
Discoglossus sardus
* Alytes muletensis
Ranidae
Rana latastei
Pelobatidae
Pelobates fuscus insubricus

РИБИ

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae
Eudontomyzon spp. (o)
Lampetra fluviatilis (V) (except the Finnish and Swedish populations)
Lampetra planeri (o) (except the Finnish and Swedish populations)
Lethenteron zanandreaei (V)
Petromyzon marinus (o) (except the Swedish populations)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae
*Acipenser naccarii
*Acipenser sturio

CLUPEIFORMES

Clupeidae
Alosa spp. (V)

SALMONIFORMES

Salmonidae
Hucho hucho (natural populations) (V)
Salmo salar (only in fresh water) (V) (except the Finnish populations)
Salmo marmoratus (o)
Salmo macrostigma (o)

Coregonidae

* Coregonus oxyrhynchus (anadromous populations in certain sectors of the North Sea)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae
Alburnus albidus (o) (Alburnus vulturius)
Anaecypris hispanica
Aspius aspius (o) (except the Finnish populations)
Barbus plebejus (V)
Barbus meridionalis (V)
Barbus comiza (V)
Chalcalburnus chalcoides (o)
Chondrostoma soetta (o)
Chondrostoma polylepis (o) (including C. willkommi)
Chondrostoma genei (o)
Chondrostoma lusitanicum (o)
Chondrostoma toxostoma (o)
Gobio albipinnatus (o)
Gobio uranoscopus (o)
Iberocypris palaciosi (o)

*Ladigesocypris ghigii (o)
Leuciscus lucumonis (o)
Leuciscus souffia (o)
Phoxinellus spp. (o)
Rutilus pigus (o)
Rutilus rubilio (o)
Rutilus arcasii (o)
Rutilus macrolepidotus (o)
Rutilus lemmingii (o)
Rutilus frisii meidingeri (o)
Rutilus alburnoides (o)
Rhodeus sericeus amarus (o)
Scardinius graecus (o)
Cobitidae
Cobitis trichonica (o)
Cobitis taenia (o) (except the Finnish populations)
Misgurnus fossilis (o)
Sabanejewia aurata (o)
Sabanejewia larvata (o) (Cobitis larvata and Cobitis conspersa)
SILURIFORMES
Siluridae
Silurus aristotelis (V)
ATHERINIFORMES
Cyprinodontidae
Aphanius iberus (o)
Aphanius fasciatus (o)
*Valencia hispanica
*Valencia letourneuxi (Valencia hispanica)
PERCIFORMES
Percidae
Gymnocephalus schraetzer (V)
Zingel spp. [(o) except Zingel asper and Zingel zingel (V)]
Gobiidae
Pomatoschistus canestrini (o)
Knipowitschia (Padogobius) panizzae (o)
Padogobius nigricans (o)
SCORPAENIFORMES
Cottidae
Cottus petiti (o)
Cottus gobio (o) (except the Finnish populations)

БЕЗГРЪБНАЧНИ

ЧЛЕНЕСТОНОГИ

CRUSTACEA

Decapoda

Austropotamobius pallipes (V)

INSECTA

Coleoptera

Agathidium pulchellum (o)

Boros schneideri (o)

Buprestis splendens

*Carabus menetriesi pacholei (o)

*Carabus olympiae

Cerambyx cerdo

Corticaria planula (o)
Cucujus cinnaberinus
Dytiscus latissimus
Graphoderus bilineatus
Limoniscus violaceus (o)
Lucanus cervus (o)
Macrolea pubipennis (o)
Mesosa myops (o)
Morimus funereus (o)
*Osmoderma eremita
Oxyporus mannerheimii (o)
Pytho kolwensis (o)
*Rosalia alpina
Stephanopachys linearis (o)
Stephanopachys substriatus (o)
Xyletinus tremulicola (o)
Hemiptera
Aradus angularis (o)
Lepidoptera
Agriades glandon aquilo (o)
*Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria (o)
Clossiana improba (o)
Coenonympha oedippus
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia medusa polaris (o)
Eriogaster catax
Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia (o)
Graellsia isabellae (V)
Hesperia comma catena (o)
Hypodryas maturna
Lycaena dispar
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
Papilio hospiton
Plebicula golgus
Xestia borealis (o)
Xestia brunneopicta (o)
Mantodea
Apteromantis aptera
Odonata
Coenagrion hylas (o)
Coenagrion mercuriale (o)
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii
Orthoptera
Baetica ustulata
ARACHNIDA
Pseudoscorpiones

Anthrenochernes stellae (o)

МЕКОТЕЛИИ

GASTROPODA

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discus guerinianus

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

**Helicopsis striata austriaca* (o)

Idiomela (Helix) subplicata

Leiostyla abbreviata

Leiostyla cassida

Leiostyla corneocostata

Leiostyla gibba

Leiostyla lamellosa

Vertigo angustior (o)

Vertigo genesii (o)

Vertigo geyeri (o)

Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA

Unionoida

Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) (V)

Margaritifera margaritifera (V)

Unio crassus

(Б) РАСТЕНИЯ

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy

BLECHNACEAE

Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE

Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata

* *Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.

Dryopteris fragans (L.) Schott

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE

Isoetes boryana Durieu

Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert

Marsilea quadrifolia L.

Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium simplex Hitchc.

Ophioglossum polyphyllum A. Braun

GYMNOSPERMAE

PINACEAE

* *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

* *Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz.

Caldesia parnassifolia (L.) Parl.

Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley

Narcissus calcicola Mendonça

Narcissus cyclamineus DC.

Narcissus fernandesii G. Pedro

Narcissus humilis (Cav.) Traub

* *Narcissus nevadensis* Pugsley

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes

Narcissus scaberulus Henriq.

Narcissus triandrus L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.

Narcissus viridiflorus Schousboe

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.

* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes

Myosotis lusitanica Schuster

Myosotis rehsteineri Wartm.

Myosotis retusifolia R. Afonso

Omphalodes kuzinskyanae Willk.

* *Omphalodes littoralis* Lehm.

Solenanthes albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci

* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.

* *Campanula sabatia* De Not.

Jasione crispa (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva

Jasione lusitanica A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. ssp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl

Arenaria humifusa Wahlenberg

* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter

Arenaria provincialis Chater & Halliday

Dianthus arenarius L. subsp. *arenarius*

Dianthus cintranus Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter

Dianthus marizii (Samp.) Samp.

Dianthus rupicola Biv.

* *Gypsophila papillosa* P. Porta

Herniaria algarvica Chaudhri

* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis

Herniaria lusitanica (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri

Herniaria maritima Link

Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.

Moehringia tommasinii Marches.

Petrocoptis grandiflora Rothm.

Petrocoptis montsiciana O. Bolos & Rivas Mart.

Petrocoptis pseudoviscosa Fernandez Casas

Silene furcata Rafin. ssp. *angustiflora* (Rupr.) Walters

* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello

Silene hifacensis Rouy ex Willk.
 * *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
Silene longicilia (Brot.) Otth.
Silene mariana Pau
 **Silene orphanidis* Boiss
 **Silene rothmaleri* Pinto da Silva
 *Silene velutina Pourret ex Loisel.
 CHENOPODIACEAE
 *Bassia (*Kochia*) *saxicola* (Guss.) A. J. Scott
 **Salicornia veneta* Pignatti & Lausi
 CISTACEAE
Cistus palhinhae Ingram
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen
Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday
Helianthemum caput-felis Boiss.
 * *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira
 COMPOSITAE
 * *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.
 **Artemisia granatensis* Boiss.
 **Artemisia laciniata* Willd.
Artemisia oelandica (Besser) Komaror
 **Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.
 *Aster pyrenaicus Desf. ex DC
 **Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
 **Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
 *Centaurea alba L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal
 *Centaurea alba L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler
 *Centaurea attica Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal
 **Centaurea balearica* J. D. Rodriguez
 *Centaurea borjae Valdes-Berm. & Rivas Goday
 **Centaurea citricolor* Font Quer
Centaurea corymbosa Pourret
Centaurea gadorensis G. Blanca
 **Centaurea horrida* Badaro
 **Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
 * *Centaurea lactiflora* Halacsy
Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál
 **Centaurea niederi* Heldr.
 **Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
 **Centaurea pinnata* Pau
Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca
Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál
Centaurea vicentina Mariz
 * *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto
Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
 **Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.
 **Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 **Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.

* *Leontodon sicularis* (Guss.) Finch & Sell
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
Ligularia sibirica (L.) Cass.
Santolina impressa Hoffmanns. & Link
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
 * *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter
 CONVULVULACEAE
 * *Convolvulus argyrothamnus* Greuter
 * *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles
 CRUCIFERAE
Alyssum pyrenaicum Lapeyr.
Arabis sadina (Samp.) P. Cout.
 * *Biscutella neustriaca* Bonnet
Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.
Boleum asperum (Pers.) Desvoux
Brassica glabrescens Poldini
Brassica insularis Moris
 * *Brassica macrocarpa* Guss.
Braya linearis Rouy
 * *Coincya rupestris* Rouy
 * *Coronopus navasii* Pau
Diploaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo
 * *Diploaxis siettiana* Maire
Diploaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.
Draba cacuminum Elis Ekman
Draba cinerea Adams
Erucastrum palustre (Pirona) Vis.
 * *Iberis arbuscula* Runemark
Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva
 * *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho)
 Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)
Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castroviejo
Sisymbrium supinum L.
 CYPERACEAE
Carex holostoma Drejer
 * *Carex panormitana* Guss.
Eleocharis carniolica Koch
 DIOSCOREACEAE
 * *Borderea chouardii* (Gausson) Heslot
 DROSERACEAE
Aldrovanda vesiculosa L.
 EUPHORBIACEAE
 * *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann
Euphorbia transtagana Boiss.
 GENTIANACEAE
 * *Centaurium rigualii* Esteve
 * *Centaurium somedanum* Lainz
Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet
Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg
 GERANIACEAE
 * *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernandez-Gonzalez & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

**Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries

Cinna latifolia (Trev.) Griseb.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

Festuca duriotagana Franco & R. Afonso

Festuca elegans Boiss.

Festuca henriquesii Hack.

Festuca summilusitana Franco & R. Afonso

Gaudinia hispanica Stace & Tutin

Holcus setiglumis Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva

Micropyropopsis tuberosa Romero - Zarco & Cabezudo

Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub

Puccinellia phryganodes (Trin.) Scribner + Merr.

Puccinellia pungens (Pau) Paunero

**Stipa austroitalica* Martinovsky

*Stipa bavarica Martinovsky & H. Scholz

*Stipa styriaca Martinovsky

*Stipa veneta Moraldo

Trisetum subalpestre (Hartman) Neuman

GROSSULARIACEAE

* *Ribes sardoum* Martelli

HIPPURIDACEAE

Hippuris tetraphylla L. Fil.

HYPERICACEAE

* *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link

Luzula arctica Blytt

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.

* *Micromeria taygetea* P. H. Davis

Nepeta dirphya (Boiss.) Heldr. ex Halacsy

* *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis

Origanum dictamnus L.

Sideritis incana subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga

Sideritis javalambrensis Pau

Sideritis serrata Cav. ex Lag.

Teucrium lepicephalum Pau

Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday

* *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link

Thymus carnosus Boiss.

* *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)

LEGUMINOSAE

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra

**Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge

**Astragalus aquilanus* Anzalone

Astragalus centralpinus Braun-Blanquet
*Astragalus maritimus Moris
Astragalus tremolsianus Pau
*Astragalus verrucosus Moris
*Cytisus aeolicus Guss. ex Lindl.
Genista dorycnifolia Font Quer
Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci
Melilotus segetalis (Brot.) Ser. subsp. fallax Franco
*Ononis hackelii Lange
Trifolium saxatile All.
*Vicia bifoliolata J.D. Rodriguez
LENTIBULARIACEAE
Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper
LILIACEAE
Allium grosii Font Quer
*Androcymbium rechingeri Greuter
*Asphodelus bento-rainhae P. Silva
Hyacinthoides vicentina (Hoffmans. & Link) Rothm.
*Muscari gussonei (Parl.) Tod.
LINACEAE
*Linum muelleri Moris (Linum maritimum muelleri)
LYTHRACEAE
*Lythrum flexuosum Lag.
MALVACEAE
Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.
NAJADACEAE
Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt
Najas tenuissima (A. Braun) Magnus
ORCHIDACEAE
Calypso bulbosa L.
*Cephalanthera cucullata Boiss. & Heldr.
Cypripedium calceolus L.
Gymnigritella runei Teppner & Klein
Liparis loeselii (L.) Rich.
*Ophrys lunulata Parl.
Platanthera obtusata (Pursh) subsp. oligantha (Turez.) Hulten
PAEONIACEAE
Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
Paeonia parnassica Tzanoudakis
Paeonia clusii F.C. Stern subsp. rhodia (Stearn) Tzanoudakis
PALMAE
Phoenix theophrasti Greuter
PAPAVERACEAE
Corydalis gotlandica Lidén
Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh.
Papaver radicum Rottb. subsp. hyperboreum Nordh.
PLANTAGINACEAE
Plantago algarbiensis Sampaio (Plantago bracteosa (Willk.) G. Sampaio)
Plantago almogravensis Franco
PLUMBAGINACEAE
Armeria berlengensis Daveau
*Armeria helodes Martini & Pold
Armeria neglecta Girard
Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
*Armeria rouyana Daveau

Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
**Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco
Limonium multiflorum Erben
**Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
**Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.
POLYGONACEAE
Persicaria foliosa (H. Lindb.) Kitag.
Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rumex rupestris Le Gall
PRIMULACEAE
Androsace mathildae Levier
Androsace pyrenaica Lam.
*Primula apennina Widmer
Primula nutans Georgi
Primula palinuri Petagna
Primula scandinavica Bruun
Soldanella villosa Darracq.
RANUNCULACEAE
**Aconitum corsicum* Gayer (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)
Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
**Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano
*Consolida samia P.H. Davis
Pulsatilla patens (L.) Miller
Ranunculus lapponicus L.
Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle
**Ranunculus weyleri* Mares
RESEDACEAE
*Reseda decursiva Forssk.
ROSACEAE
Agrimonia pilosa Ledebour
Potentilla delphinensis Gren. & Godron
Sorbus teodorii Liljefors
RUBIACEAE
*Galium litorale Guss.
**Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter
SALICACEAE
Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco
SANTALACEAE
Thesium ebracteatum Hayne
SAXIFRAGACEAE
Saxifraga berica (Beguinot) D.A. Webb
Saxifraga florulenta Moretti
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga osloënsis Knaben
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.
SCROPHULARIACEAE
Antirrhinum charidemi Lange
Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange
subsp. *lusitanicum* R. Fernandes
**Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdés

**Linaria ficvalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

**Linaria hellenica* Turrill

*Linaria ricardoi Cout.

*Linaria tursica B. Valdes & Cabezudo

Linaria tonzigii Lona

Odontites granatensis Boiss.

Verbascum litigiosum Samp.

Veronica micrantha Hoffmanns. & Link

*Veronica oetaea L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

*Atropa baetica Willk.

THYMELAEACEAE

Daphne petraea Leybold

**Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd

Angelica palustris (Besser) Hoffm.

* *Apium bermejoi* Llorens

Apium repens (Jacq.) Lag.

Athamanta cortiana Ferrarini

**Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.

* *Bupleurum kakiskalae* Greuter

Eryngium alpinum L.

**Eryngium viviparum* Gay

**Laserpitium longiradium* Boiss.

* *Naufraga balearica* Constans & Cannon

**Oenanthe conioides* Lange

Petagnia saniculifolia Guss.

Rouya polygama (Desf.) Coincy

* *Seseli intricatum* Boiss.

Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

* *Viola hispida* Lam.

Viola jaubertiana Mares & Vigineix

Viola rupestris F.W. Schmidt

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)

Bryhnia novae-angliae (Sull & Lesq.) Grout (o)

**Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. O. Hill) (o)

Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o)

Cephalozia macounii (Aust.) Aust. (o)

Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o)

Dichelyma capillaceum (Dicks) Myr. (o)

Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)

Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)

Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Encalypta mutica (I. Hagen) (o)
Hamatocaulis lapponicus (Norrl.) Hedenäs (o)
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o)
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
* Marsupella profunda Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o)
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o)
Riccia breidlerii Jur. (o)
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o)
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o)
Sphagnum pylaisii Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o)
Tortella rigens (N. Alberts) (o)

ПРИЛОЖЕНИЕ III

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОБЛАСТИ, КОИТО ОТГОВАРЯТ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ТЕРИТОРИИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОБЩНОСТТА, ЗА ОБЯВЯВАНЕТО ИМ КАТО ТЕРИТОРИИ СЪС СПЕЦИАЛЕН РЕЖИМ НА ЗАЩИТА

ФАЗА 1: Оценка на национално ниво на значимостта на териториите за всеки вид местообитание в Приложение I и всеки вид от Приложение II (включително приоритетните типове естествени местообитания и приоритетните видове).

A. Критерии за оценка на териториите за даден тип естествени местообитания от Приложение I

- (a) Степен на представителност на естествения тип местообитание за съответната област.
- (б) Площ от областта, покрита от естествени типове местообитания в сравнение с общата площ покрита от същия тип естествени местообитания в границите на националната територия.
- (в) Степен на съхранение на структурата и функциите на съответния естествен тип местообитание и възможности за възстановяване.
- (г) Глобална оценка на стойността на областта за съхраняването на съответния тип естествено местообитание.

Б. Критерии за оценка на териториите, използвани за даден вид от Приложение II.

- (a) Размер и плътност на популацията на вида, обитаваща областта в сравнение с популациите, представени в границите на националната територия.
- (б) Степен на съхраняване на характерните черти на местообитанието, които са от значение за съответния вид и възможности за възстановяване.
- (в) Степен на изолация на популацията, обитаваща областта в сравнение с естественото разпространение на вида.
- (г) Глобална оценка на стойността на областта за съхраняването на съответния вид.

В. На базата на тези критерии Държавите-членки ще класифицират областите, които предлагат да бъдат включени в националния списък като обекти, отговарящи на критериите за територии от значение за Общността, според тяхната относителна стойност за съхраняването на всеки тип естествено местообитание от Приложение I или всеки вид от Приложение II.

Г. Този списък ще представя областите съдържащи приоритетни типове естествени местообитания и приоритетни видове, избрани от Държавите-членки на базата на критериите от А до Б разгледани по-горе.

ФАЗА 2: Оценка на значимите за Общността територии, включени в националните списъци.

1. Всички области, идентифицирани от Държавите членки във Фаза 1, които съдържат приоритетни типове естествени местообитания и/или приоритетни видове ще бъдат разглеждани като територии от значение за Общността.

2. Оценката на другите области, включени в списъците на Държавите членки по отношение на тяхното значение за Общността, напр. техния принос към поддържането или възстановяването, при благоприятни условия, на дадено естествено местообитание от Приложение I или даден вид от Приложение II и/или за единството на мрежата Natura 2000, ще отчита следните основни критерии:

- (а) относителна стойност на областта на национално ниво;
- (б) географско разположение на областта от гледна точка на миграционните маршрути на видовете от Приложение II и нейната принадлежност към цялостна екосистема, която е разположена от двете страни на една или повече вътрешни граници на Общността;
- (в) общата площ на областта;
- (г) броя на естествените типове местообитания от Приложение I и видовете от Приложение II, присъстващи в областта;
- (д) глобалната екологична стойност на областта за съответните биогеографски райони и/или за цялата територия спомената в Член 2, която включва както характеристиката за уникалност на нейните отличителни черти, така и начина, по който те са комбинирани.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ ОТ ИНТЕРЕС ЗА ОБЩНОСТТА, КОИТО ИЗИСКВАТ СТРОГА ЗАЩИТА

Видовете, включени в списъка на това Приложение са отбелязани:

| с името на вида или подвида, или

| като вид, принадлежащ към по-висок таксон или към определена част от този таксон

Съкращението 'spp.' след името на семейство или род означава всички видове, принадлежащи към това семейство или род.

ЖИВОТНИ

ГРЪБНАЧНИ

БОЗАЙНИЦИ

INSECTIVORA

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Talpidae

Galemys pyrenaicus

Microchiroptera

Всички видове

RODENTIA

Gliridae

Всички видове освен *Glis glis* and *Eliomys quercinus*

Sciuridae

Citellus citellus

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber

Cricetidae

Cricetus cricetus

Microtidae

Microtus cabrerae

Microtus oeconomus arenicola

Zapodidae

Sicista betulina

Hystricidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Canis lupus (С изключение на испанската популация на север от Дуера и гръцката популация на север от 39-тия паралел)

Ursidae

Ursus arctos

Mmustelidae

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Felis silvestris

Lynx lynx

Lynx pardina

Phocidae

Monachus monachus

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

Capra aegagrus (естествена популация)

Capra pyrenaica pyrenaica

Ovis ammon musimon (естествена популация – Корсика и Сардиния)

Rupicapra rupicapra balcanica

Rupicapra ornata

CETACEA

Всички видове

ВЛЕЧУГИ

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo hermanni
Testudo graeca
Testudo marginata

Cheloniidae

Caretta caretta
Chelonia mydas
Lepidochelys kempii
Eretmochelys imbricata

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

Emys orbicularis
Mauremys caspica
Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Algyroides fitzingeri
Algyroides marchi
Algyroides moreoticus
Algyroides nigropunctatus
Lacerta agilis
Lacerta bedriagae
Lacerta danfordi
Lacerta dugesi
Lacerta graeca
Lacerta horvathi
Lacerta monticola
Lacerta schreiberi
Lacerta trilineata
Lacerta viridis
Gallotia atlantica
Gallotia galloti
Gallotia galloti insulanagae
Gallotia simonyi
Gallotia stehlini
Ophisops elegans
Podarcis erhardii
Podarcis filfolensis
Podarcis hispanica atrata
Podarcis lilfordi
Podarcis melisellensis
Podarcis milensis
Podarcis muralis
Podarcis peloponnesiaca
Podarcis pityusensis
Podarcis sicula
Podarcis taurica
Podarcis tiliguerta
Podarcis wagleriana

Scincidae

Ablepharus kitaibelli
Chalcides bedriagai
Chalcides occidentalis
Chalcides ocellatus
Chalcides sexlineatus
Chalcides viridianus
Ophiomorus punctatissimus

Gekkonidae

Cyrtopodion kotschy
Phyllodactylus europaeus
Tarentola angustimentalis
Tarentola boettgeri
Tarentola delalandii
Tarentola gomerensis

Agamidae

Stellio stellio
Chamaeleontidae
Chamaeleo chamaeleon

Anguinae

Ophisaurus apodus

OPHIDIA

Colubridae

Coluber caspius
Coluber hippocrepis
Coluber jugularis
Coluber laurenti
Coluber najadum
Coluber nummifer
Coluber viridiflavus
Coronella austriaca
Eirenis modesta
Elaphe longissima
Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla
Natrix natrix cetti
Natrix natrix corsa
Natrix tessellata
Telescopus falax

Viperidae

Vipera ammodytes
Vipera schweizeri
Vipera seoanni (except Spanish populations)
Vipera ursinii
Vipera xanthina

Boidae

Eryx jaculus

ЗЕМНОВОДНИ

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica
Euproctus asper
Euproctus montanus
Euproctus platycephalus

Salamandra atra
Salamandra aurorae
Salamandra lanzai
Salamandra luschani
Salamandrina terdigitata
Triturus carnifex
Triturus cristatus
Triturus italicus
Triturus karelinii
Triturus marmoratus

Proteidae

Proteus anguinus
Plethodontidae
Speleomantes ambrosii
Speleomantes flavus
Speleomantes genei
Speleomantes imperialis
Speleomantes italicus
Speleomantes supramontes

ANURA

Discoglossidae

Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi
Discoglossus jeanneae
Discoglossus montalentii
Discoglossus pictus
Discoglossus sardus
Alytes cisternasii
Alytes muletensis
Alytes obstetricans

Ranidae

Rana arvalis
Rana dalmatina
Rana graeca
Rana iberica
Rana italica
Rana latastei
Rana lessonae

Pelobatidae

Pelobates cultripes
Pelobates fuscus
Pelobates syriacus

Bufonidae

Bufo calamita
Bufo viridis

Hylidae

Hyla arborea
Hyla meridionalis
Hyla sarda

РИБИ

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser naccarii

Acipenser sturio

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Valencia hispanica

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Anaocypris hispanica

PERCIFORMES

Percidae

Zingel asper

SALMONIFORMES

Coregonidae

Coregonus oxyrhynchus ((популации, които хвърлят хайвер в определени сектори на Северно море)

БЕЗГРЪБНАЧНИ

ЧЛЕНЕСТОНОГИ

INSECTA

Coleoptera

Buprestis splendens

Carabus olympiae

Cerambyx cerdo

Cucujus cinnaberinus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Osmoderma eremita

Rosalia alpina

Lepidoptera

Apatura metis

Coenonympha hero

Coenonympha oedippus

Erebia calcaria

Erebia christi

Erebia sudetica

Eriogaster catax

Fabriciana elisa

Hypodryas maturna

Hyles hippophaes

Lopinga achine

Lycaena dispar

Maculinea arion

Maculinea nausithous

Maculinea teleius

Melanagria arge

Papilio alexanor

Papilio hospiton

Parnassius apollo

Parnassius mnemosyne

Plebicula golgus

Proserpinus proserpina
Zerynthia polyxena
Mantodea
Apteromantis aptera
Odonata
Aeshna viridis
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhina albifrons
Leucorrhina caudalis
Leucorrhina pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii
Stylurus flavipes
Sympecma braueri
Orthoptera
Baetica ustulata
Saga pedo
ARACHNIDA
Araneae
Macrothele calpeiana

МЕКОТЕЛИ

GASTROPODA

Prosobranchia

Patella feruginea

Stylommatophora

Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discula testudinalis
Discula turricula
Discus defloratus
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Helix subplicata
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa

BIVALVIA

Anisomyaria

Lithophaga lithophaga
Pinna nobilis

Unionoida

Margaritifera auricularia
Unio crassus
ECHINODERMATA
Echinoidea
Centrostephanus longispinus

РАСТЕНИЯ

Приложение IV (б) съдържа всички растителни видове, включени в списъка на Приложение II (б) (с изключение на бриофитите от Приложение II (б), плюс тези, споменати по-долу.

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley

Narcissus triandrus L.

(¹) С изключение на бриофитите от Приложение II (б).

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

CAMPANULACEAE

Campanula morettiana Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE

Moehringia fontqueri Pau

COMPOSITAE

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe

subsp. *succulentum* (Lowe) C. J. Humphries

Helichrysum sibthorpii Rouy

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman

Santolina elegans Boiss. ex DC.

Senecio caespitosus Brot.

Senecio lagascanus DC.

subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L.
subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europeum (Lange) K. Richter
Bellevalia hackelli Freyn
Colchicum corsicum Baker
Colchicum cousturieri Greuter
Fritillaria conica Rix
Fritillaria drenovskii Dogen & Stoy.
Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix
Fritillaria obliqua Ker-Gawl.
Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker
Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.
Scilla beirana Samp.
Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.
Orchis scopulorum Simsmerh.
Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.
Primula glaucescens Moretti
Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.
Saxifraga portosanctana Boiss.
Saxifraga presolanensis Engl.
Saxifraga valdensis DC.
Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.
Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

-*Bunium brevifolium* Lowe

VIOLACEAE

Viola athis W. Becker
Viola cazorlensis Gandoger
Viola delphinantha Boiss.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ ОТ ИНТЕРЕС ЗА ОБЩНОСТТА, ЧИЕТО ИЗЗЕМВАНЕ ОТ ДИВАТА ПРИРОДА И ЕКСПЛОАТАЦИЯ МОГАТ ДА БЪДАТ ПРЕДМЕТ НА МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Видовете, включени в списъка на това Приложение са отбелязани:

! с името на вида или подвида, или ! като вид, принадлежащ към по-висок таксон или към определена част от този таксон

Съкращението 'spp.' след името на дадено семейство или род означава всички видове, принадлежащи към това семейство или род.

ЖИВОТНИ

ГРЪБНАЧНИ /VERTEBRATA/

БОЗАЙНИЦИ

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (Испанските популации на север от Дуера и гръцките популации на север от 39-ти паралел)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Phocidae

Всички видове, които не са споменати в Приложение IV

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

ARTIODACTYLA

Bovidae

Capra ibex

Capra pyrenaica (с изключение на *Capra pyrenaica pyrenaica*)

Rupicapra rupicapra (с изключение на *Rupicapra rupicapra balcanica* и *Rupicapra ornata*)

ЗЕМНОВОДНИ

ANURA

Ranidae

Rana esculenta

Rana perezi

Rana ridibunda

Rana temporaria

РИБИ

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Lampetra fluviatilis

Lethenteron zanandrai

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Всички видове, които не са споменати в Приложение IV

SALMONIFORMES

Salmonidae

Thymallus thymallus

Coregonus spp. (с изключение на Coregonus oxyrhynchus | популации,
които хвърлят хайвера си в определени сектори на Северно море)

Hucho hucho

Salmo salar (само в сладки води)

Cyprinidae

Barbus spp.

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer

Zingel zingel

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis

INVERTEBRATES COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

БЕЗГРЪБНАЧНИ /INVERTEBRATA/

МЕШЕСТИ

GASTROPODA - STYLOMMATOPHORA

Helicidae

Helix pomatia

BIVALVIA - UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

Microcondylaea compressa

Unio elongatulus

ANNELIDA

HIRUDINOIDEA - ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

Hirudo medicinalis

ЧЛЕНЕСТОНОГИ

CRUSTACEA - DECAPODA

Astacidae

Astacus astacus

Austropotamobius pallipes

Austropotamobius torrentium

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA - LEPIDOPTERA

Saturniidae

Graellsia isabellae

(b) РАСТЕНИЯ

ВОДОРАСЛИ

RHODOPHYTA

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.

Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin

LICHENES

CLADONIACEAE

Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.

BRYOPHYTA

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. (с изключение на *Sphagnum pylasii* Brid.)

TERIDOPHYTA

Lycopodium spp.

ANGIOSPERMAE

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Ten

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L.

subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC.

subsp. *gracilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm.

subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber

subsp. *salviastrum* Schreber

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop.

subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau

subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC.
subsp. grandiflora DC.
Scrophularia berminii Hoffmanns & Link
Scrophularia sublyrata Brot.

COMPOSITAE

Leuzea rhaponticoides Graells

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ЗАБРАНЕНИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ПЛЕНЯВАНЕ И УБИВАНЕ И СПОСОБИ ЗА
ТРАНСПОРТИРАНЕ

(a) Неселективни средства

БОЗАЙНИЦИ

! Слепи или осакатени животни, които се използват като живи примамки

! Звукозаписи

! Електрически и електронни уреди, способни да убиват или зашеметяват

! Изкуствени източници на светлина

! Огледала и други заслепяващи предмети

! Приспособления за осветяване на целите

! Приспособления за прицел за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразова-
тел или увеличител на образа

! Експлозивни

! Мрежи, които според принципа или условията на тяхното използване са неизбира-
телни

! Капани, които според принципа или условията на тяхното използване са неизбира-
телни

! Арбалети

! Отрова и примамки с отрова или упойващи средства

! Обгазяване или опушване

! Полуавтоматични или автоматични оръжия, чийто затвор може да побере повече
от два пълнителя

РИБИ

! Отрова

! Експлозивни

(б) Способи за транспортиране

! Самолети

! Движещи се моторни средства

---

[1] В английския текст –Special Area of Conservation (SAC)

[2] В английския текст –Special Protection Area (SPA)